

Tid Tisdagen den 4 februari 2014 kl 17.00 – 19.00
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Torsdagen den 13 februari 2014

Katarina Luhr

Jonas Nilsson

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) vice ordföranden

Jonas Nilsson (M)
Torbjörn Erbe (M)
Nils Ingelström (M)
Frida Johansson Metso (FP)
Mikael Magnusson (S)
Åsa Wester (S)
Fredrik Canerstam (S)
Mats E. P. Lindqvist (MP)
Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Anders Thureson (M) för Per Ola Bosson (M)
Viktor Strååt (M) för Helena Levy (M)
Maria Brogren (C) för Per Ankersjö (C)

Ersättare:

Andreas Lundin (M)
Magnus Liljegren (FP)
Ola J Hedin (FP) §§ 1-19, 21-25
Ellinor Rindevall (S)
Måns Lönnroth (S)
Jenny Schöldin (S)
Charles Berkow (MP)
Clara Lindgren (MP)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Håkan Andersson, Gustaf Landahl, Anna Mróz, Ulf Mohlander, Selma Musabasic, Magnus Sannebro, Daniel Selin, Kristofer Stjernqvist, Maria Svanholm, Emily Tjäder, Malin Tappefur, Per Erik Österlund och Pia Winbladh Högfors samt personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-23, 25 och borgarrådssekreteraren Markus Berensson.

§ 19**Bostadspotential i Stockholm**

Dnr 2014-248

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens, stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 13 januari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Jonas Nilsson m.fl. (M), Frida Johansson Metso (FP), Maria Brogren (C), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att återremittera förslaget samt att därutöver anföra följande:

Tekniskt sätt är utredningen en intressant och imponerande produkt. Tjänstemännen har gjort ett seriöst jobb utifrån de direktiv de fått. Mycket av det som redovisas är bra. Analysen behandlar all obebyggd mark i staden både kommunal och privatägd, minus planlagd mark, minus mark med olika typer av skyddsrestriktioner.

Bristen är att bostadspotentialen för byggnation har uppskattats utifrån de drivkrafter som anses verka vid exploatering av marken och de borgliga ideal om Stockholm som "en stad i världsklass" för de som har ekonomiska resurser. Dessa drivkrafter är en rumslig analys av ett utbyggnadstryck som drivs av marknadens efterfrågan och betalningsvilja. Analyserna som används för att definiera tryck i modellen utgår från studier om vilka stadskvaliteter som har högst värde för köpare av bostäder i Stockholm. Studierna baseras på faktiska överlåtelse till skillnad från kundundersökningar eller enkäter såsom närhet till city,

närhet till vatten och krav på att tillgodose behov som t ex om den centrala stadens utvidgning, utveckling av s k tyngdpunkterna, lågt serviceunderlag m.m.

Utredningen påpekar visserligen själva att det här är en översiktlig analys som inte svarar på långa vägar på alla de frågor som är relevanta men vi efterlyser svar på; Vem ska bygga och för vem ska man bygga, vilka infrastrukturinvesteringar krävs? Hur ska man hantera den mark som staden inte äger? Var ska alla skolor, dagis och lekmiljöer som krävs skapas? Detta nämns överhuvudtaget inte i rapporten. Trafikbelastningen behandlas förvisso men inte på ett tillfredsställande sätt. Man har kort och gott en förhoppning om att folk ska cykla mer och att man genom att bygga i kollektivtrafik nära lägen lösa problemet.

Den allvarligaste kritiken vi vill framföra är den absoluta negligeringen av de socioekonomiska konsekvenserna som en sådan stadsplanering kommer att få. Det är lätt att förstå att det som kommer att byggas inte kommer att vara tillgänglig för vanliga hushåll trots att det är den typen av lägenheter som efterfrågas. Det i kombination med de processer som pågår via marknadsanpassade hyror och höga ombyggnadshyror kommer att förpassa vanlig folk i kylan om programmet genomförs. Ett av problemen är att samtliga kommuner i vår region av skilda skäl planerar på liknande sätt. Troligen är antalet människor som kan efterfråga dessa bostäder begränsade. Det är en av de viktigaste anledningarna till varför det inte byggs trots den stora efterfrågan enligt vår bedömning.

Frågan är om det är realistiskt att bygga 140 000 lgh inom loppet av 17 år. Vi är rädda för att den borgliga alliansen bygger luftslott och att det mesta är tom retorik inför valet. Den rådande byggtakten är idag alltför låg och de satsningar som görs i budgeten eller som inte görs i budgeten för att få fart på byggande talar sitt tydliga språk.

Vi föreslår dessutom att man måste lägga ner Bromma flygplats och frigöra dessa ytor för bostäder enligt våra tidigare förslag om man ska komma upp i de volymer vi nu talar om.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Katarina Luhr (MP) finner därefter att nämnden beslutar enligt förslag från Jonas Nilsson m.fl. (M), Frida Johansson Metso (FP), Maria Brogren (C), Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Bostadsfrågan är en central fråga för Stockholmsregionen. Om Stockholm ska kunna fortsätta växa och utvecklas måste bostadsbyggandet öka kraftigt. Under den borgerliga alliansens snart åtta år i majoritet har bostadsbyggandet legat på en konstant låg nivå och det skulle behöva byggas i långt högre takt än det byggs idag för att råda bot på bostadsbristen.

Den moderata bostadspolitiken har handlat om att sätta upp stora långsiktiga mål, men gång på gång bevisat att den inte lyckas nå upp till målsättningarna. Det är därför välkommet att staden nu har arbetat fram Bostadspotential Stockholm för att redovisa potentialen för antalet bostäder som kan byggas i Stockholms olika stadsdelsområden, samt inom ramen för översiktsplanens olika strategier.

150 000 nya lägenheter innebär betydande förändringar i Stockholms stad, på alla plan. Stora utmaningar är kopplade till projektet. Den omfattande omvandlingen är en möjlighet att bygga för framtiden. En väl utförd omvandling bör innebära enorma chanser till en funktionell, vacker och miljövänlig huvudstad. För att lyckas med detta behöver därför de utmaningar vi står inför definieras och bearbetas på ett tidigt stadium. Rapporten nämner att rutiner för gemensamma prioriteringar i budgetutrymmet behöver utvecklas, men nämner inte förslag på vilka. Vi delar i grunden de strategier och slutsatser som rapporten redogör för men vill lyfta några delar som vi ser som extra viktiga i den fortsatta processen.

Stockholms vision är att vara en miljöstad i världsklass. För att nå detta mål krävs att nybyggnadsprojekten inbegriper omfattande satsningar på miljösmarta och energisnåla byggnader, lättåtkomliga ställen för avfallsinsamling - inklusive matavfall - samt goda kollektivtrafikförbindelser. Dessa nya stadsdelar och byggnader måste garantera bra

luftkvalitet och acceptabla bullernivåer. God luftkvalitet och skydd mot buller måste integreras i det fortsatta planeringsarbetet med utbyggnaden av Stockholm.

I Stockholms stads handlingsplan för god vattenstatus avhandlas EU:s vattendirektiv, där målsättningen är att en god ekologisk och kemisk vattenstatus ska uppnås till år 2021. Uppgiften är komplex och utmanande för staden, framför allt utifrån det faktum att Stockholm kommer att växa med 200 000 – 300 000 invånare till 2030. För att inte vattenstatusen ska försämrats, utan förbättras, under skapandet av framtidens Stockholm - behöver detta EU-direktiv om en god ekologisk och kemisk vattenstatus finnas starkt närvarande i utvecklingen av staden.

Frågan om rådighet är central. Rapporten klargör att stadens direkta rådighet över den mark som omfattas i beräkningar bara uppnår ungefär 50 procent. Detta är problematiskt då stadens reella inflytande över marken och möjligheten att verka för ett ökat byggande är begränsad. Detta behöver arbetas vidare med. Vi vill också understryka att stadsutveckling måste få kosta. 150 000 bostäder kommer att innebära stora förändringar för Stockholm som stad och då behöver olika lösningar och metoder användas. Idag har rapporten bara undersökt mark som redan är friställd, medan lösningar som överdäckningar eller andra åtgärder som skulle kunna friställa mark för ett ökat bostadsbyggande inte har undersökts. Givetvis måste avgränsningar göras, men det är viktigt att påpeka att det också finns ytterligare tillvägagångssätt och metoder som vi behöver använda oss av när Stockholm ska växa och utvecklas.

Rapporten tillägger att, om en förändring av vissa av dagens juridiska restriktioner skulle ske, hade byggpotentialen kunnat utökas. Utifrån detta vill vi se en utredning av parkeringsnormen i samband med bostadsbyggande. Dels ökar parkeringar bilanvändandet, dels minskar de våra möjligheter att bygga bort bostadsbristen. Regelmässigt bör parkeringsplatser för bilpooler reserveras. Bilpooler är ett värdefullt sätt att få ner antalet parkerade bilar.

Att bygga för framtiden inbegriper frågor om boendemiljö kvalitet såväl inuti som utanför själva bostaden. Därför vill vi lyfta vikten av att använda sig av god arkitektur i stadsplaneringen. Med så stora samhällsförändringar i Stockholms innerstad framför oss anser vi det centralt att skapa byggnader som bidrar till att Stockholms stadsbild fortsätter att utvecklas på ett positivt sätt. Det är därför viktigt

att strategierna för stadens utbyggnad knyts tätt samman med Arkitektur Stockholm. På samma sätt är det viktigt att säkerställa att en offensiv nybyggnation också alltid innefattar mer än bara bostäder. När vi bygger nya bostadshus ska vi också planera för lokaler för service, kultur och viktiga samhällsfunktioner, mötesplatser för stockholmarna och infrastruktur för en modern och hållbar stad.

För att bryta segregationen och bygga ett Stockholm där olika människor vill och kan leva räcker det inte att bara bygga bostäder. Vi behöver också se till vilken slags bostäder vi bygger. Under de senast åren har antalet bostadsrätter ökat på bekostnad av hyresrätterna. Det är viktigt att på ett tidigt stadium planera för att det verkligen också byggs hyresrätter. Bara genom att planera för en blandad bebyggelse kan vi nå en utveckling mot ett Stockholm som har plats för alla de människor som vill bo och leva här.

Vid protokollet
Kristofer Stjernqvist

Rätt utdraget intygar:
